

У цілому, сучасний етап розвитку страхування характеризується динамізмом, лібералізацією, різноманітністю форм і видів страхової діяльності, що сформувало тенденцію до глобалізації світового страхового ринку. Така ліквідація бар'єрів для вільного «перетікання» фінансових ресурсів, на нашу думку, призведе не тільки до розширення інфраструктури страхових ринків та появи нових страхових продуктів, але й обумовить значне переміщення страхових фінансових потоків та формування нових фінансових центрів, зокрема в Китаї, який за прогнозами аналітиків один з перших зможе подолати кризові процеси, спричинені поширенням вірусу COVID-19 та стане потужним фінансовим центром у найближчій перспективі, витіснивши навіть США на світовому страховому ринку.

Список використаних джерел

1. Insurance Fact Book 2019 [Електронний ресурс]. URL: https://www.iii.org/sites/default/files/docs/pdf/insurance_factbook_2019.pdf (дата звернення: 24.03.2020).
2. IAIS: Global Insurance Market Report (GIMAR) 2018 [Electronic resource International Association of Insurance Supervisors (IAIS) [Електронний ресурс]. URL: <https://service.betterregulation.com/document/395553> (дата звернення: 24.03.2020).

А. М. Соколова, к. е. н., доцент
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
м. Полтава

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

В сучасній економіці, страховики надають не лише широкий спектр страхових послуг для різних категорій клієнтів та розширюють масштаби своєї діяльності в регіонах країни, а й створюють нові робочі місця з офіційними податковими відрахуваннями, в т. ч. до місцевих бюджетів. Так, страховики за 2018 рік сплатили близько 1,2 млрд грн податку на прибуток, що на 11,3 % або 119 млн грн більше, ніж у 2017 році [1].

Спостерігалось значне зростання обсягу наданих послуг страховими компаніями за 2018 р. фізичним особам, а також малому та середньому бізнесу, що свідчить про підвищення ролі страхування в Україні. Так, за ризиковими видами страхування надійшло страхових премій від домогосподарств – 14,6 млрд грн, що на 14,9 %, або на 1,9 млрд грн більше 2017 р., а страхові виплати фізичним та юридичним особам склали 12,9 млрд грн, що на 22,1 % або 2,3 млрд грн більше 2017 р. [1].

У 2019 році Нацкомфінпослуг зосередилася на вирішенні проблем, спрямованих на вдосконалення державного регулювання в частині фінансового моніторингу, регулювання операцій із перестраховання, посилення заходів для проблемних та неплатоспроможних страховиків, регулювання передачі страхових портфелів, проведення стрес-тестів, проведення страхових перевірок тощо. Розроблено проекти законів України «Про створення системи гарантування страхових виплат за договорами страхування життя» та «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів». Пріоритетним завданням є розробка законопроекту, який повинен упорядкувати діяльність посередників на страховому ринку. У вересні 2019 року Верховна Рада прийняла законопроект № 1069-2 про «спліт», а в жовтні його було підписано президентом. Цей документ передає повноваження з нагляду за страховим ринком від Нацкомфінпослуг – Нацбанку.

Також на майбутнє сформувалися нові перспективи розвитку ринку страхування в напрямку розширення спектру страхових послуг. Одна з найбільших в світі страхових груп Allianz провела чергове опитування (на 2020 рік складається вже вдев'яте) на предмет наявності істотних ризиків для діяльності компаній [2].

Опитування показало, що найістотнішим видом ризику сьогодні є кіберризик – 39 % респондентів поставили їх на перше місце. Ще 7 років тому цей вид ризику займав лише 15 місце і був визнаний лише 6 % респондентів. В якості причин зміни рейтингу, зокрема, відзначені: постійне зростання залежності

компаній від даних і IT-систем та велика кількість гучних випадків компрометації даних.

В динамічних умовах сьогодення, через зростання ролі цифрової інформації та автоматизації бізнесу і економічних процесів, кіберризик еволюціонує з блискавичною швидкістю, посилюючи кіберзагрози, що актуалізує створення та реалізацію заходів ефективної програми кібербезпеки.

Глобалізація та діджиталізація світового господарства, створили відповідні тенденції відбуваються і у страховій галузі – використання страховими компаніями новітніх цифрових технологій. Діджиталізація поширюється у різні бізнес-процеси страхових компаній, в тому числі як у он-лайн продажі страхових послуг, так і розширенні їх спектру, включаючи нові види страхових послуг – страховий захист від кіберризиків. Доказ тому – довгоочікуваний запуск онлайн-додатку для оформлення поліса ОСАЦВ. У деяких страхових компаній (наприклад, СК «UPSK») страхування від кібер-загроз та кібер-ризиків дозволяє компенсувати можливі втрати від пошкодження, руйнування або викрадення корпоративних та клієнтських даних, а також подолати кризу в бізнес діяльності, що може виникнути в результаті дії кібер-ризиків [3].

Кібер-страхування за ствердженням Р. Беме і Г. Шварца: це передача фінансового ризику, пов'язаного з мережевими та комп'ютерними інцидентами, третій стороні [4]. Фактично, кібер-страхування – це страховий продукт, який захищає економічні суб'єкти від ризиків, що відносяться до інформаційно-комунікаційних технологій, використання інтернет-мережі, ІКТ-інфраструктури та діяльності у кібер-просторі [5].

Зростанню ролі кібер-страхування сприяє усвідомлення суб'єктами господарювання факту, що страхування від кіберризиків у сукупності із власними засобами безпеки, ефективніше, ніж самозахистити. Комплексне управління кіберзагрозами з допомогою програм страхування від них, дозволяє компенсувати можливі втрати від пошкодження або викрадення даних, а також подолати кризу в бізнес-діяльності, що може виникнути в результаті дії кіберризиків [6].

За результатами досліджень науковців, в Україні розвиток кібер-страхування стримується [5, 6]: незначною часткою фінансово потужних страхових компаній в Україні, які були б здатні прийняти кібер-ризик; відсутності достатньої законодавчо-нормативної підтримки; недостатності дієвих методик ідентифікації, оцінки та систематизації кібер-ризиків; відсутність платоспроможних страхувальників, які мають можливість придбати продукти кібер-страхування; нормативна невизначенність статусу цифрових активів та ін.

Отже, розвиток кібер-страхування на ринку страхових послуг України в умовах сьогодення знаходиться на початковому етапі, однак це очевидна перспектива розвитку і поширення ефективного затребуваного засобу забезпечення інформаційної безпеки і захисту від кібер-загроз, адже потенційний ринок даного виду страхових послуг величезний, так як будь-який банк, компанія, підприємство, фізична особа, які володіють цінними даними і важливою інформацією, виявляються в зоні ризику.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – URL: <https://nfp.gov.ua/>.
2. Киберрииск – основной риск для бизнеса [Електронний ресурс] / Асоціація «Страховий бізнес». – URL: <http://insurancebiz.org/discuss/analysis/detail.php?ID=7720>.
3. Страхування кібер-ризиків. Страхова компанія «UPSK». URL: <https://upsk.com.ua/service/corporate/cyberriskua>
4. Böhme R., Schwartz G. (2010) Modeling cyber-insurance: towards a unifying framework. WEIS [Електронний ресурс]. – URL: http://econinfosec.org/archive/weis2010/papers/session5/weis2010_boehme.pdf.
5. Гудзь О. Є. Розвиток страхування: нові інструменти та методи управління ризиками в цифровій економіці. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2019. № 3. С. 4–12.
6. Мілошевич Н. В., Пашкова А. В. Сучасні реалії та тенденції розвитку страхових компаній в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 38. С. 360–366.